

הסלט של איסי מיאקי

כשמעצב-על מבקש לעסוק בסוגיות הבווערות של המאה, אי-אפשר לדעת מה יצא מזה. במקרה של איסי מיאקי התקבל כיסא בצורת כרוב. ד"ר דניאלה אוהד ראתה וזיהתה את האייקון של תקופתנו

כיסא הכרוב הוא הפריט החם והמרתק ביותר בתחום אספנות העיצוב העכשווי. נראה כי בימי המיתון הקשים שכל כך מעיבים עלינו בחודשים האחרונים, כיסא הכרוב מייצג יותר מכל פריט אחר בעולם ה"עיצוב בסדרות מוגבלות" את רוח התקופה ומגדיר לא רק את האסתטיקה של העשור, כי אם גם חלק מן הסוגיות המרכזיות של העידן, ובעיקר אקולוגיה. הכיסא המאוד ייחודי העשוי נייר ממוחזר ומקופל בקיפולים דקיקים, מוצג למכירה לראשונה בימים אלו בגלריית פרידמן-בנדה הניו-יורקית ועומד במרכז התערוכה ששמה "רוחות רפאים". צוות המעצבים של קבוצת "נאנו" היפנית, שיצרו את כיסא הכרוב, תכננו עבור התערוכה חלל סוריאליסטי במרכז הגלריה רחבת הידיים ובעלת רצפת הבטון הממוקמת בלב שכונת צ'לסי בניו-יורק. כאן מוצבים לראווה כיסאות הכרוב בצבעים של שחור ולבן כפסלים הלקוחים מעולם החלומות. התאורה בחלל מינימליסטית, והתפאורה עשויה סרטי בד תלויים מן התקרה בטקסטורה של קיפולי פליסה דקיקים, ממש כמו הכיסא עצמו, וצבועים בלבן ושחור. הסרטים יוצרים אפקט של קו אלכסוני עשוי קונטרסט בשחור ולבן. כיסא הכרוב הראשון מתוך הסדרה הכוללת 40 כיסאות בלבד, כבר נרכש לפני כחודשיים על ידי המוזאון לאמנות מודרנית ומוצג לראווה בכניסה לתערוכת העיצוב; השני נרכש על ידי המוזאון לאמנות דקורטיבית בפריס, ודוגמה נוספת תוצג בתערוכת הפתיחה של המוזאון לעיצוב בחולון.

הפך לסימן ההיכר של אופנת העילית שלו. כשראה המעצב הראשי של החברה אקיהירו איטו את הנייר הממוחזר, הכריז שהחומר עכשווי וטרי ממש "כמו ירקות טריים בקערת סלט".

הרעיון המרכזי של הפרויקט הייחודי היה ליצור כיסא בתהליכים שאינם קונבנציונליים, כיסא שהוא שילוב של יופי מעודן, מחזור חומרים וטכניקה חדשנית. בקיצור, כיסא המשקף את רוח תקופתנו. כשראה את המוצר המוגמר, הכריז מיאקי כי הכיסא נראה כמו כרוב. ואכן, כיסא הכרוב הוא מעין גליל נייר עשוי שכבות רבות של נייר פליסה דקיק המצופה בשרף שקוף ושמונוני. לנייר הפרץ והדקיק עובי, חוזק ועמידות וכן את היכולת לשמר את הצורניות שהמשתמש מעניק לו. הקפלים תורמים את אפקט האלסטיות, והכיסא עצמו נוצר על ידי קילוף השכבות בהדרגה. העיצוב החדשני ובעל גוון ברוקי, שמשקף את האסתטיקה של תקופתנו, משולב עם בנייה מיוחדת המופקת ללא שום מבנה בסיסי, ללא דבק, מסמרים או ברגים. הוא פריטימיבי, מעודן וידידותי לסביבה, וכך הוא משקף בצורה מופלאה את כל היופי של המאה העשרים ואחת.

לא בכל יום נופל לידי פריט שאני יכולה לכוון אותו "אייקון תקופתנו". כיסא הכרוב שמחירו כ-15 אלף דולרים בהחלט שייך לקטגוריה זו

הכותבת היא חוקרת ומרצה בתחום תולדות העיצוב וכן עוסקת ביעוץ לאספנות פרטית

יום ההולדת השמיני של המאה החדשה בחר מיאקי לעסוק בהגדרת סגנון החיים שתכתיב המאה הזאת: ביטחון, חברה, איכות הסביבה ואסתטיקה. התערוכה עסקה ביחסי הגומלין שבין האדם לבין התוצר הגולמי וייצור בדרכים חדשות, עכשוויות ועתידיות, באנרגיה חלופית, בחדשנות ובעיקר בכוחה של האנושות ליצור ולהגמיש תפיסות מוכרות לטובת תקוות לעתיד בטוח יותר, טוב יותר. לקראת התערוכה עסקו יוצרים דוגמת איסאמו נוצ'י, רון ארד וטים הקינסון במגוון רחב וייחודי של מתודולוגיות חדשניות, כשהמטרה הייתה לזהות ולהגדיר את המאה העשרים ואחת כמקום עכשווי באמצעות אסתטיקה ועיצוב. במבוא לקטלוג התערוכה כתב מיאקי: "המאה העשרים ואחת עומדת בפני נקודת מפנה, שמרכז הכובד שלה מוגדר בשל בעיות סביבה שלא היו קיימות קודם לכן. הזהות הבסיסית שלנו וסגנון החיים ישתנו במהלך המאה באופן משמעותי ויסודי".

קבוצת המעצבים הצעירים "נאנו" מחזיקה במוטו "עיצוב חופשי ומחשבה גמישה", ואכן יצירתיותם זכתה אותם באין-ספור פרסים בינלאומיים על תרומתם לדיאלוג שבין חפצים לאנשים. בין יתר הסופרלטיבים שזכו להם, הוכתרה הקבוצה על ידי המגזין האמריקני "ניוזוויק" כאחת מן החברות המרתקות והמצליחות ביפן. אליהם פנה מיאקי בבקשתו ליצור פריט ריהוט מחומר ממוחזר. החומר הנבחר הוא אותו נייר שהוא תוצר הלוואי של תעשיית בד הפליסה, שבו עושה מיאקי שימוש משך עשורים רבים ושכבר מזמן

לנייר הפרץ והדקיק עובי, חוזק ועמידות וכן את היכולת לשמר את הצורניות שהמשתמש מעניק לו. הקפלים תורמים את אפקט האלסטיות, והכיסא עצמו נוצר על ידי קילוף השכבות בהדרגה. העיצוב החדשני ובעל גוון ברוקי, שמשקף את האסתטיקה של תקופתנו, משולב עם בנייה מיוחדת המופקת ללא שום מבנה בסיסי, ללא דבק, מסמרים או ברגים